

Tévéfotel

Gyuszi bácsi igazi életművész volt. Vállfaárus, nőcsábász, de elsősorban hivatásos lóversenyrajongó. Egy igazi pesti figura, abból a korból, amikor még voltak ilyenek, s amikor még ezek a pestiek nem mondták a többiekre feltétlenül, hogy mucsai, bunkó, bőgatyás és barackpálinkás.

Gyuszi bácsi ma már nincs. Nemcsak a Sose halunk meg című film utolsó kockáin távozott el az árnyékvilágból, hanem valós életünkben is hiányzik. Kisember volt ő, zsidó ember. Ősei hagyományait ironikus távolságtartással tisztelte. Ha úgy hozta a sors, együtt játszott a katolikus pappal is, egybeforrasztotta őket a nagy közös szenedély, a lovi.

Gyuszi bácsi nem ment Strasbourgba, se Brüsszelbe, és nem publikált egyetlen előre megszervezett cikket sem, egyetlen nyugati baloldali lapban sem, az ő nagyfene elnyomatásáról.

Gyuszi bácsi vállfát árult. Mert ahhoz értett. Ő sohasem írta egy nyílt levélben, hogy „van ötezer értelmiségi Pesten, akik nélkül nem lehet politikát csinálni. Vagy közénk tartozol, vagy a nyilasokhoz”. Ezt

egy Kornis Mihály nevű lény írta, aki talán egy hajszálnyival jobb drámákat ír, mint Gyuszi bácsi írhatott volna, de Gyuszi bácsi ember volt.

Gyuszi bácsi filmbéli megformálójának, Koltai Róbertnek talán ez volt a legjobb alakítása. A film 1992-ben készült. Aztán jött Andrew Vajna, a „messziről jött ember”, a törőlmetszett, európai kultúrát feledett magyar származású filmmilliárdos. (A magyar kultúráról most ne is beszéljünk...) Őkelme kézből etette az egész honi baloldali kultúrbrigádot, élén Koltai művész úrral. És jöttek a kaviáros fogadások, az új „nagy film” köré mesterségesen szervezett sajtópletykák, az egész álhollywoodi vacakság. És végül elkészült a Miniszter félrelép, amire kulturált lapban kár szót vesztegetni.

Gyuszi bácsi meghalt. Kár érte. Föltámadhatna, mielőtt végképp Konrád György, **Eörsi István** és Andrew Vajna döntené el a magyar kultúrában, hogy „mi újság Pesten”!

G. D.